

เส้นทางต่อสู้
ของมาลาเรีย
ในประวัติศาสตร์ไทย

มา ลา เรีย

เส้นทางต่อสู้ของมาลาเรียในประว..

WC750 ส961ส 2562

B0012035

bib:13399116945

กรมควบคุมโรค
ถนนวิภาวดีรังสิต (พญาไท)

ชื่อเรื่อง เส้นทางต่อสู้ของมาลาเรีย ในประวัติศาสตร์ไทย

ผู้เขียน แสงทอง จันทร์เฉิด

บรรณาธิการ พญ.กรรทอง ทิมาสาร
มณี สุขประเสริฐ

ผู้ประสานงาน พรณนพร กะตะจิตต์
ลาวัญญ์ อาทร

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๑๑-๔๑๑๗-๒

พิมพ์ครั้งที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๒

จำนวนพิมพ์ ๒,๐๐๐ เล่ม

ศิลปกรรม แสงไทย นิตโกรนนท์

พิมพ์ที่ บริษัท P.N.S. Creation Limited Partnership
ห้างหุ้นส่วนจำกัด พีเอ็นเอส ครีเอชั่น
เลขที่ ๖๖ หมู่ ๑ ตำบลศาลากลาง อ.บางกรวย
จ.นนทบุรี ๑๑๑๓๐
โทร ๐-๒๑๑๗-๓๖๒๐ Fax ๐-๒๑๑๗-๓๖๒๐

จัดพิมพ์โดย กองนวัตกรรมและวิจัย ชั้น ๑ อาคาร ๑๐
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ กรุงเทพฯ ๑๑๐๐๐
โทร. ๐๒ ๕๙๐ ๓๒๕๓
เว็บไซต์ : <https://ird.moph.go.th/th/site/office/view/irem>

ลิขสิทธิ์ของ กองนวัตกรรมและวิจัย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

แสงทอง จันทร์เฉิด.

เส้นทางต่อสู้ของมาลาเรีย ในประวัติศาสตร์ไทย.-- นนทบุรี : กองนวัตกรรม
และวิจัย กรมควบคุมโรค, ๒๕๖๒.

๒๔๘ หน้า.

๑. มาลาเรีย. I. ชื่อเรื่อง.

๖๑๖.๙๓๖๒

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๑๑-๔๑๑๗-๒

สารบัญ

ช่วงที่ ๑

๑๖

Timeline ช่วงที่ ๑

ยุคก่อนประวัติศาสตร์ - พุทธศตวรรษที่ ๒๑

- มาลาเรีย... หนึ่งในโรคร้ายแรงเก่าแก่ของโลก ๑๘
- มาลาเรียในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ ๑๙
- มาลาเรีย... โรคร้ายที่แพร่ระบาดในแหล่งอารยธรรมทั่วโลก ๒๔
- มาลาเรียในดินแดนของไทยยุคก่อนประวัติศาสตร์ ๓๐
- มาลาเรียในสังคมไทยสมัยโบราณ ๓๓
- การแพทย์ทฤษฎีธาตุในสังคมไทย ๓๗

ช่วงที่ ๒

๕๘

Timeline ช่วงที่ ๒

พุทธศตวรรษที่ ๒๑ - พุทธศตวรรษที่ ๒๕

- เมื่อสยามเริ่มใช้วิธีรักษามาลาเรียแบบแพทย์ตะวันตก ๕๐
- มาลาเรียในสายตาวงศ์ตะวันตกและการรักษาสมัยอยุธยา ๕๑
- โรคภัยไข้เจ็บของชาวสยาม ๕๔
- ค้นพบควินิน... ยารักษามาลาเรียจากโลกใหม่ ๕๖
- มาลาเรียในยุคปรับปรุงการแพทย์ต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ๖๒
- เหตุเกิดที่หัวอก รัชกาลที่ ๔ เสด็จสวรรคตด้วยไข้มาลาเรีย ๗๖
- รัชกาลที่ ๕ ยุคของการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่สู่อารยประเทศ ๘๐
- ทฤษฎีเชื้อโรค : จุดเปลี่ยนสู่การแพทย์สมัยใหม่ ๘๖
- วิถีสู้โรคร้ายก่อนการเข้ามาขององค์การอนามัยโลก ๙๑

ช่วงที่ ๓

๑๐๒

Timeline ช่วงที่ ๓

พ.ศ.๒๔๙๒ - พ.ศ.๒๕๔๐

- จุดเริ่มต้นกำจัดกวาดล้างมาลาเรียไปจากประเทศไทย ๑๐๔
- ผนึกกำลังองค์กรระดับโลก...กำจัดลดพื้นที่ระบาด ๑๐๕
 - เริ่มต้นโครงการกำจัดไข้มาลาเรีย ๑๒๐
 - สังกะสี: สนิมเกิดแต่เนื้อในตน ไม่ใช่เพราะดีดี่ตี ๑๒๖
 - ริเทิร์นโครงการควบคุมไข้มาลาเรีย ๑๓๐
 - ขยายมาลาเรียคลินิก...สู่การระบาดครั้งใหญ่ ๑๓๙
 - ฉากชีวิตเจ้าหน้าที่มาลาเรียภาคสนาม ๑๔๖
 - มุลนิธิสุรินทร์ พินิจพงศ์ มือที่ยื่นมาประคองชีวิตคนมาลาเรีย ๑๕๗
 - ด้อยา ปัญหาใหญ่ของการรักษา ๑๖๐
 - ดีดี่ตี พระเอกในอดีต ๑๖๓

ช่วงที่ ๔

๑๗๘

Timeline ช่วงที่ ๔

พ.ศ.๒๕๔๐-ปัจจุบัน

- เป้าหมายสุดท้าย...กำจัดมาลาเรียให้หมดไป ๑๘๐
- ประเทศไทยเป็นแกนนำก่อตั้งเครือข่ายเพื่อการฝึกอบรมมาลาเรียนานาชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Asian Collaborative Training Network for Malaria – ACTMalaria) ๑๘๑
 - ปรับเปลี่ยนสู่สำนักงานควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง ๑๘๙
 - พัฒนาบูรณาการระบบเครือข่ายสู่ความเป็นเลิศระดับนานาชาติ ๑๙๗
 - ก้าวสู่มาลาเรียออนไลน์ ๒๐๙
 - สานต่อ เป็นโครงการพัฒนาคุณภาพแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่อง ๒๑๔
 - ความท้าทายครั้งสำคัญ ปี ๒๕๖๙ มาลาเรียต้องหมดไปจากประเทศ ๒๑๘
 - พขอ. อีกหนึ่งฟันเฟืองของระบบเครือข่ายเพื่อการกำจัดมาลาเรีย ๒๒๔
 - สาธารณสุขมั่นใจ ๒๕๖๙ ไทยปลอดมาลาเรีย ๒๓๒